



Nordisk arbetsplan för hållbar utveckling i perioden 2021 – 2024



Nordiska
ministerrådet

Innehåll

Inledning	3
Syfte	4
Målsättningar och insatser	5
Organisering	7
Finansiering	8
Kommunikation	9
Mandat för den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling i perioden 2021 – 2024	10
Om denna publikation	12

Inledning

De nordiska statsministrarna antog i augusti 2019 Vår Vision 2030, som är en vision för det nordiska samarbetet om att "Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region år 2030". För att förverkliga visionen har tre strategiska prioriteringar identifierats: *Grönt Norden*, *Konkurrenskraftigt Norden* och *Socialt hållbart Norden*. Arbete som utförs inom ramen för Nordiska ministerrådet ska bidra till de strategiska prioriteringarna och därmed till att nå målen och förverkliga visionen. Alla ministerråd och institutioner ska bidra med konkreta insatser och se till att vi tillsammans förverkligar visionen.

De nordiska länderna står inför gemensamma utmaningar för att uppnå en hållbar utveckling. De nordiska länderna är särskilt utmanade vad gäller den ekologiska dimensionen av hållbar utveckling, i och med en ohållbar konsumtion och produktion, klimatförändringen samt biodiversitetskrisen. I samband med antagandet av visionen var de nordiska statsministrarna tydliga med att tiden är inne för att använda Nordens styrka i klimatets och samhällets tjänst och ge det högsta prioritet. Agenda 2030 och Parisavtalet visar vägen, men vi måste arbeta ännu mer ambitiöst och ännu snabbare.

Den globala spridningen av COVID-19 illustrerar hur lokala kriser snabbt kan bli globala och påverkar oss alla. Virusnet kan drabba samtliga av oss oavsett status, inkomst och bakgrund. COVID-19 pandemin tenderar att få mycket negativa effekter på de mest utsatta - i detta fall bland annat äldre, sjuka, fattiga och personer med brist på tillgång till sjukvård och sociala trygghetssystem. Av vikt är därför att sträva efter att säkerställa den centrala principen i Agenda 2030 om att ingen ska lämnas utanför.

Vår Vision 2030 och de 12 överordnade målsättningarna är den nordiska samarbetsramen för Nordiska ministerrådets arbete med hållbar utveckling. Agenda 2030 och de 17 globala målen för hållbar utveckling är den internationella samarbetsramen för de nordiska ländernas arbete med hållbar utveckling. Vår Vision 2030 och Agenda 2030 är därmed tydligt sammankopplade, genom att det nordiska arbetet med Vår Vision 2030 bidrar till genomförandet av Agenda 2030.



FOTO: NORDEN.ORG

Syfte

Nordiska ministerrådets tvärgående arbete med hållbar utveckling ska bidra till Vår Vision 2030 och de tre strategiska prioriteringarna, samtidigt som det bidrar till genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Nordiska ministerrådets arbete med hållbar utveckling har till syfte att bidra till implementeringen av Vår Vision 2030:s kärna om att bli "världens mest hållbara och integrerade region" samt överordnade målsättningar av särskild prioritet för att lösa de nordiska ländernas gemensamma hållbarhetsutmaningar. I perioden 2021 – 2024 läggs särskilt fokus på områdena *hållbar konsumtion* (dvs. mål G4 och SDG 12), *socialt hållbar grön omställning* (dvs. mål S10 och SDG 10, 12, 13 & 15), samt *involvering av civilsamhället och barn & unga* (dvs. mål S11 och SDG 16 & 17).

Nordiska ministerrådets arbetsplan för det tvärgående arbetet med hållbar utveckling bygger på de tre ömsesidigt beroende dimensionerna inom hållbar utveckling: den *ekologiska*, den *sociala* och den *ekonomiska*. Arbetsplanen bygger även på den grundläggande principen om att ingen ska lämnas utanför och mänskliga rättigheter i enlighet med Agenda 2030.

Nordiska ministerrådets arbetsplan för det tvärgående arbetet med hållbar utveckling i perioden 2021 – 2024 är en fortsättning av det nordiska Generation 2030 programmet. Arbetsplanens centrala element kring integrering av och samstämmighet för hållbar utveckling i Nordiska ministerrådet, fokus på nordiska hållbarhetsutmaningar, samt involvering av barn och unga vidareförs i arbetsperioden 2021 – 2024.



FOTO: NORDEN.ORG

Målsättningar och insatser

Nordiska ministerrådets arbete med hållbar utveckling har följande övergripande målsättningar och underliggande insatser:

Mål 1:

Bidra till genomförandet av Vår Vision 2030:s kärna om att bli *"världens mest hållbara och integrerade region"*¹

- **Insats 1.1:** Rådgivning kring styrning och samstämmighet för hållbar utveckling i implementeringen av Vår Vision 2030 i sin helhet.
- **Insats 1.2:** Integrering av hållbar utveckling och Agenda 2030 i hela Nordiska ministerrådets verksamhet genom implementering av gemensam policy för integrering av de tre tvärgående perspektiven hållbar utveckling, jämställdhet och barn & unga.
- **Insats 1.3:** Arbete som nordisk tankekedja för Agenda 2030 genom framtagande av nordiska analyser samt diskussion och kommunikation kring hållbar utveckling.
- **Insats 1.4:** Uppföljning av uppnåendet av Vår Vision 2030 genom upprätthållande och analys av de nordiska utvecklingsindikatorerna för Vår Vision 2030.
- **Insats 1.5:** Kunskapsdelning kring implementering av Agenda 2030 i regi av den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling samt genom arrangerandet av nordiska kunskapsdelningsevenemang.

Mål 2:

Bidra till genomförandet av Vår Vision 2030:s överordnade målsättning G4 om att *"göra det mycket enklare och mer attraktivt för nordiska konsumenter att prioritera hälsosamma och miljö- och klimatvänliga val med en gemensam satsning på hållbar konsumtion"*²

- **Insats 2.1:** Stöd till det tvärsektoriella arbetet med hållbar konsumtion / livsstil vid Nordiska ministerrådet.
- **Insats 2.2:** Koordinering av det tvärgående initiativet kring "Nordiska hållbara livsstilar"
- **Insats 2.3:** Kommunikation kring det tvärsektoriella arbetet med hållbar konsumtion / hållbar livsstil vid Nordiska ministerrådet.

1. Kopplat till SDG 17 "Genomförande och globalt partnerskap".
2. Kopplat till SDG 12 "Hållbar konsumtion och produktion".

Mål 3:

Bidra till genomförandet av Vår Vision 2030:s överordnade målsättning S10 om att *"arbeta för att få med alla nordiska medborgare i den gröna omställningen och den digitala utvecklingen, utnyttja potentialen i omställningen samt motverka att klyftorna i samhället ökar på grund av omställningen"*³

- **Insats 3.1:** Stöd till det tvärsektoriella arbetet med socialt hållbar grön omställning vid Nordiska ministerrådet.
- **Insats 3.2:** Koordinering av det tvärgående initiativet kring "Socialt hållbar grön omställning" vid Nordiska ministerrådet.
- **Insats 3.3:** Kommunikation kring det tvärsektoriella arbetet med socialt hållbar grön omställning vid Nordiska ministerrådet.

Mål 4:

Bidra till genomförandet av Vår Vision 2030:s överordnade målsättning S11 om att *"ge det nordiska civilsamhället, särskilt barn och unga, en starkare röst och delaktighet i det nordiska samarbetet samt öka deras kunskaper om grannländernas språk och kultur"*⁴

- **Insats 4.1:** Stöd till det tvärsektoriella arbetet med involvering av civilsamhället och barn & unga i arbetet med Vår Vision 2030 vid Nordiska ministerrådet.
- **Insats 4.2:** Kommunikation kring det tvärsektoriella arbetet med involvering av civilsamhället och barn & unga i arbetet med Vår Vision 2030 vid Nordiska ministerrådet.

3. Kopplat till SDG 10 "Minskad ojämlikhet", SDG 12 "Hållbar konsumtion och produktion", SDG 13 "Bekämpa klimatförändringarna" och SDG 15 "Ekosystem och biologisk mångfald".

4. Kopplat till SDG 16 "Fredliga och inkluderande samhällen" och SDG 17 "Genomförande och globalt partnerskap".

Organisering

Ansvar för Nordiska ministerrådets tvärgående arbete med hållbar utveckling är placerad på den nordiska samarbetskommittén (NSK) och de nordiska samarbetsministrarna (MR-SAM). Den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling fungerar som det tvärgående hållbarhetsarbetets referensgrupp och ger rekommendationer inför beslut till NSK/MR-SAM.

Expertgruppens syfte, arbetsuppgifter och sammansättning redogörs för i mandatet för perioden 2021 – 2024 som godkänns av de nordiska samarbetsministrarna (MR-SAM) den 10 september 2020.

Finansiering

NSK/MR-SAM har fattat ett principbeslut om att allokera totalt ca. 20 MDKK till hållbar utvecklings budgetpost 0460 i perioden 2021 – 2024. Den årliga budgeten ökar gradvist från ca. 4,0 MDKK per år i 2020 till ca. 5,5 MDKK per år i 2024. Se tabell nedan.

År	Budget estimat
2021	4,0 MDKK
2022	5,0 MDKK
2023	5,5 MDKK
2024	5,5 MDKK
<i>Totalt</i>	<i>20 MDKK</i>

Kommunikation

Nordiska ministerrådets arbete med hållbar utveckling ska framförallt kommuniceras internt inom sekretariatet samt till de nordiska ämbetsmannakommittéerna och ministerråden. Extern kommunikation kring Nordiska ministerrådets bidragande till Vår Vision 2030 och Agenda 2030 utförs löpande i samarbete med kommunikationsavdelningen.



FOTO: NORDEN.ORG

Mandat för den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling i perioden 2021 – 2024

Syfte

Den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling har till syfte att bistå den nordiska samarbetskommittén (NSK) och de nordiska samarbetsministrarna (MR-SAM) i genomförandet och uppföljningen av *Vår Vision 2030* samt det tvärgående arbetet med hållbar utveckling i Nordiska ministerrådet.

Vår Vision 2030 är den nordiska samarbetsramen för arbetet med hållbar utveckling, och arbetet med visionen bidrar till genomförandet av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling ska säkerställa en tydlig koppling mellan arbetet med hållbar utveckling i Norden samt Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.

Arbetsuppgifter

Den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling har följande arbetsuppgifter i regi av Nordiska ministerrådet:

- *Referensgrupp för det tvärgående arbetet med hållbar utveckling och Agenda 2030.* Detta arbete definieras i Nordiska ministerrådets arbetsplan för det tvärgående arbetet med hållbar utveckling i perioden 2021 - 2024.
- *Rådgivning kring styrning och samstämmighet för hållbar utveckling.* Detta genomförs med utgångspunkt i Vår Vision 2030 och Agenda 2030, framförallt i dialog med den nordiska samarbetskommittén (NSK) och de nordiska samarbetsministrarna (MR-SAM), men även Nordiska ministerrådets övriga ämbetsmannakommittéer och ministerråd.
- *Stöd till det tvärsektoriella arbetet med Vår Vision 2030.* Detta genomförs med utgångspunkt i Nordens gemensamma hållbarhetsutmaningar och bidrar till genomförandet av Agenda 2030. Fokus ligger på hållbar konsumtion (dvs. G4 / SDG 12), socialt hållbar grön omställning (dvs. S10 / SDG 10), samt involvering av civilsamhället och barn & unga (dvs. S11 / SDG 16 & 17) i perioden 2021 - 2024.
- *Uppföljning av Vår Vision 2030 och de tre strategiska prioriteringarna.* Detta genomförs med utgångspunkt i de nordiska utvecklingsindikatorerna för visionen. Arbetet med de nordiska utvecklingsindikatorerna för Vår Vision 2030 ska kopplas till det nationella arbetet med statistik och indikatorer för uppföljning av Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling.
- *Erfarenhetsutbyte och kunskapsdelning genomförande av Agenda 2030.* Detta genomförs i samband med den nordiska expertgruppen för hållbar utvecklings möten samt nordiska kunskapsdelningsarrangemang.

Nordiska ministerrådets sekretariat för hållbar utveckling stödjer aktivt det tvärgående arbetet med hållbar utveckling genom samordning med olika delar av sekretariatet och sektorer samt med styrning från den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling.

Sammansättning

Den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling består av medlemmar med representation från de nordiska ländernas ministerium samt ungdomsorganisationer.

Den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling består av 1 - 2 medlemmar från respektive nordiskt land samt Färöarna, Grönland och Åland. Medlemmarna ska vara ämbetsmän vid ministerium med tät anknytning till den politiska styrningen för hållbar utveckling och Agenda 2030. Medlemmarna ska därmed ha kompetenser i strategiskt arbete med hållbar utveckling ur ett holistiskt och tvärgående perspektiv. Expertgruppens ordförandeskap följer Nordiska ministerrådets ordförandeskapsrotation. Medlemmarna utnämns av länderna på begäran av NSK/MR-SAM.

Den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling består även av 2 medlemmar som är nordiska ungdomsrepresentanter. Ungdomsrepresentanterna ska ha tät anknytning till de nationella ungdomsorganisationernas paraplyorganisationer. Ungdomsrepresentanterna ska ha kännedom till strategiskt arbete med hållbar utveckling och Agenda 2030 ur ett holistiskt och tvärgående perspektiv. Ungdomsrepresentanterna utnämns av de nordiska ungdomsorganisationernas paraplyorganisationer, som representant för den underliggande ungdomsorganisationen som denna person är medlem av enligt samma modell som utnämning av andra ungdomsdelegater. Ungdomsrepresentanterna roterar enligt ordförandeskapet i Nordiska ministerrådet och sitter med i gruppen i två år (dvs. under ordförandeskapsåret och där påföljande år).⁵

Den nordiska expertgruppen för hållbar utveckling kan vid behov inrätta tidsbegränsade ad hoc arbetsgrupper för väl avgränsade uppgifter.

Mandatperiod

Mandatet gäller för perioden 1 januari 2021 till den 31 december 2024. Mandatet godkänns av MR-SAM den 10 september 2020.

5. Detta innebär att det under Finlands ordförandeskap år 2021 skulle vara en ungdomsrepresentant från Danmark och Finland, under Norges ordförandeskapet år 2022 skulle vara en ungdomsrepresentant från Finland och Norge, under Sveriges ordförandeskapet år 2023 skulle vara en ungdomsrepresentant från Norge och Sverige, och under Islands ordförandeskapet år 2024 skulle vara en ungdomsrepresentant från Sverige och Island.

Om denna publikation

Nordisk arbetsplan för hållbar utveckling i perioden 2021 – 2024

PolitikNord 2020:721

ISBN 978-92-893-6770-7 PDF

ISBN 978-92-893-6771-4 ONLINE

<http://dx.doi.org/10.6027/politknord2020-721>

© Nordiska ministerrådet 2020

Layout: Erling Lynder

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och en viktig del av europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa.

Det nordiska samarbetet vill stärka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld. Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Nordiska ministerrådet

Nordens Hus

Ved Stranden 18

DK-1061 Köpenhamn

www.norden.org

Läs flera nordiska publikationer: www.norden.org/sv/publikationer